

Komentář Odborného panelu (SCOPUS)

1. 3. Physical sciences

Komentář vypracoval: doc. RNDr. Radomír Pánek, Ph.D

Datum zpracování: 12. červenec 2019

I.

Úvodní komentář vyjadřující se k relevanci bibliometrie pro daný obor a k relevanci využití databáze SCOPUS, případně další komentáře týkající se bibliometrie obecně a k poskytnutým statistikám.

Obecný komentář k relevanci bibliometrie a souvisejícím problémům je uveden v Komentáři k analýze 1.3 Physical sciences dle WOS. Analýza dle databáze SCOPUS dle našeho názoru nepřináší zásadní nové informace, poskytuje podobné trendy jako analýza dle WOS a navíc zavádí do analýzy publikace vydané v časopisech bez impakt faktoru, tj. převážně nerecenzované, které nejsou zpravidla v tomto oboru využívány v rámci hodnocení.

Proto považuje analýzu dle databáze SCOPUS za nadbytečnou k analýze dle databáze WOS.

II.

Odborný komentář hodnotící výsledky daného oboru v ČR a ve vztahu k mezinárodnímu prostředí.

Srovnání rozdělení vědeckých výstupů za roky 2016 – 2017 mezi kvartily a první decil dle SJR ukazuje, podobně jako dle AIS, že výsledky vzniklé v českých výzkumných institucích se obecně vyskytují ve vyšších kvartilech, než je světový průměr. Na rozdíl od AIS, SJR ukazuje, i v prvním decilu podíl českých výsledků výrazně vyšší, než je světový průměr (o 9%) a obdobný trend je vidět i v kvartilu Q1 (o 8%). Kvartil Q2 se již liší minimálně a u vyšších kvartilů je stejně jako u AIS postupně vidět výrazně vyšší procentuální zastoupení výstupů v celosvětovém průměru než českých institucí, což lze považovat za pozitivní trend.

Medián také prokazuje velmi dobrou úroveň institucí v oblasti Fyzikálních věd v ČR, jelikož je za roky 2016-2017 o 20% vyšší, než je světový průměr.

III.

Odborný komentář obsahující komentář k excelenci v daném oboru a též ve vazbě na výzkumné organizace, které se na nich podílejí.

Podobně jako v případě hodnocení dle AIS, hodnocení výzkumných organizací dle procentuálního zastoupení výstupů v prvním decilu a kvartilu může představovat pomocný nástroj k identifikaci kvalitních institucí v rámci ČR. Obecně robustnější řešení představuje

využití prvního kvartilu, v rámci kterého je publikováno výrazně větší počet výsledků než v prvním decilu a statisticky tedy lépe reprezentuje stav.

Příložená data ale především prokazují, že nejvyšší mírou k výsledkům v prvním decilu i kvartilu přispívají velké instituce jako např. Karlova univerzita, Fyzikální ústav AVČR, ČVUT, Univerzita Palackého v Olomouci atd. Bez detailnější znalosti FTE, kterým se daná instituce podílí na výsledcích v daném oboru (ne celkové FTE instituce), nelze dle uvedených dat objektivně porovnat excelenci institucí.

IV.

Odborný komentář porovnávající výsledky oborových bibliometrických zpráv zpracovaných nad daty z databáze WoS a SCOPUS.

Data z databází WOS a SCOPUS ukazují u výsledků v časopisech a ve srovnání se světovým průměrem podobné trendy. Výrazněji se liší pouze první decil, kde databáze Scopus ukazuje úroveň ČR o 9 procent vyšší než světový průměr, zatímco v případě databáze WOS je úroveň výsledků ČR o jedno procento nižší než světová úroveň.

V případě kvartilů není rozdíl mezi WOS a SCOPUS zásadní a obě databáze vykazují podobné trendy.

V případě mediánů ukazuje databáze WOS výsledky v rámci ČR o 37% vyšší než světový průměr, zatímco databáze SCOPUS o 20% vyšší.

V.

Odborný komentář vyjadřující se samostatně k významu a robustnosti bibliometrických analýz SCOPUS v daném oboru pro SBORNÍKY.

Vědecké výstupy publikované ve sbornících se dle databáze SCOPUS nacházejí téměř výhradně v druhém, a především třetím kvartilu. Statisticky nevýznamný počet publikací je publikován v prvním decilu či kvartilu Q1. Z toho je tedy vidět, že vědecké výstupy v ČR publikované ve sbornících se pohybují výrazně pod úrovní světového průmětu (v případě mediánu konkrétně o 18%).

Nicméně vzhledem k faktu, že ve fyzikálních vědách je jako primární vědecký výsledek považována publikace v impaktovaném (recenzovaném) časopise, a tedy evidována v databázi WOS, je tato databáze považována za primární databázi při hodnocení vědeckých výstupů. Ta nezahrnuje sborníky, nicméně jejich vyhodnocování (dle SCOPUS) nepovažujeme za klíčové, protože obsahují převážně nerecenzované výsledky.

VI.

Závěrečné doporučení: nakolik je nadále žádoucí pro daný obor zpracovávat bibliometrické analýzy nad oběma databázemi? Nebo lze říci, která z nich by byla pro daný obor vhodnější a proč?

Na závěr bych konstatoval, že považuji za nezbytné zpracovávat bibliometrickou analýzu v rámci databáze WOS vzhledem k tomu, že tato databáze obsahuje výsledky, které prošly recenzí a jsou publikovány v časopisech s impakt faktorem. Databáze SCOPUS obsahuje sice rozsáhlejší portfolio časopisů, nicméně bibliometrická analýza ukazuje podobné trendy

jako z WOS (procentuálně dochází k odchylkám). Sborníky (SCOPUS), které nejsou publikované v impaktovaných a recenzovaných časopisech, nedoporučujeme do hodnocení zahrnout. Dle mého názoru je tedy analýza dle databáze SCOPUS nadbytečná, protože nepřináší zásadní nové informace.